

Praksis med hensyn til at godkende medlemmer af Jehovas Vidner som adoptanter

FOB nr. 88.121

Udtalt, at der såvel ud fra retlige betragtninger som ud fra mere almene synspunkter kan rejses så vægtige indvendinger mod Adoptionsnævnets meget restriktive praksis med hensyn til godkendelse af Jehovas Vidner som adoptanter, at der er anledning til at overveje en ændring af denne praksis i retning af en mere nuanceret (individualiseret) bedømmelse af adoptionsansøgninger fra Jehovas Vidner.

Meddelt Justitsministeriet, at jeg går ud fra, at ministeriet (Familierechtsdirektoratet) under alle omstændigheder vil drage omsorg for, at mine synspunkter bliver bekendtgjort for de lokale adoptionsmyndigheder.

(J. nr. 1987-1160-64).

A klagede på baggrund af 3 konkrete sager over Adoptionsnævnets praksis med hensyn til godkendelse af Jehovas Vidner som adoptanter. Alle tre ægtepar var (aktive) Jehovas Vidner og havde under forundersøgelserne tilkendegivet, at de ville følge dette trossamfunds regler også med hensyn til et adoptivbarn.

Adoptionsnævnet havde som begrundelse for afgørelserne anført:

»...

Det fremgår af sagen, at De begge er aktive medlemmer af Jehovas Vidner, og at De vil følge dette trossamfunds regler også med hensyn til et adoptivbarn. De har dog oplyst, at barnet selv må bestemme, når det bliver modent dertil.

Dette indebærer, at et adoptivbarn vil kunne komme i en særstilling blandt andre danske børn, specielt i skolen. I sygdomstilfælde vil barnet ikke kunne behandles med blodtransfusion eller med en række specialpræparater, udvundet helt eller delvist af donorblod. Barnet vil derved i mange sygdomstilfælde udsættes for en øget risiko.

Adoptionsnævnet har ved afgørelsen lagt vægt på disse forhold.

...«

I en supplerende høring af nævnet anmodede jeg - på baggrund af tidligere redegørelser for adoptionspraksis - Adoptionsnævnet om at oplyse, hvorvidt afgørelserne i de konkrete sager var udtryk for en ændret opfattelse i Adoptionsnævnet vedrørende vurderingen af Jehovas Vidners muligheder for at adoptere, herunder med hensyn til betydningen af Jehovas Vidners holdning til blodtransfusion.

Jeg anmodede endvidere Adoptionsnævnet om at redegøre nærmere for, på hvilken måde nævnet mener, at Jehovas Vidners adoptivbørn vil komme i en særstilling blandt andre danske børn, specielt i skolen.

Adoptionsnævnet udtalte følgende i den supplerende udtalelse:

» ...

Som anført i Adoptionsnævnets afgørelser i de to klagesager træffes afgørelsen af, om personer kan godkendes som adoptanter, på grundlag af en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, men således at der er fastsat visse generelle retningslinier for godkendelsen, der bygger på betænkning III (nr. 775/1976) fra Adoptionsudvalget. Generelt stilles der således krav om, at ansøgernes fysiske og psykiske helbredstilstand er af en sådan karakter, at den ikke forringer mulighederne for et gunstigt forløb af adoptivforholdet. Et meget særpræget miljø, f.eks. som følge af ekstrem religiøs eller politisk livsholdning, kan således give anledning til en nærmere vurdering før eventuel godkendelse. Der henvises herved til betænkningen side 40 og til side 45, hvor det bl.a. anføres: »Har forældrene en helt afvigende eller særpræget livsholdning - det være sig religiøst eller samfundsmæssigt - kommer barnet i udsat position eller konfliktsituation, hvor det kan have svært ved at vælge mellem forældrenes vurderinger og f.eks. kammeraters og skolens.«

Ansøgninger om adoption fra medlemmer af Jehovas Vidner har derfor altid som følge af dette trossamfunds særlige holdninger givet anledning til indgående overvejelser, idet det som udgangspunkt må anses for tvivlsomt, om det vil være til gavn for et udenlandsk barn at blive adopteret af en familie, der har en så markant afvigende livsholdning i forhold til omgivelserne. I det daglige medfører den rettroendes leveregler således mange restriktioner for barnet og stiller det i en udtalt særstilling i forholdet til

andre danske børn. Dette ses måske klarest ved festlige lejligheder som fødselsdage og i nogle tilfælde også ved almindelige danske fest- og helligdage, hvor børnene p.g.a. forældrenes holdning ikke må deltage.

I skolerne er børn fra Jehovas Vidner delvis isoleret fra de andre børn i klassen. De kan ofte ikke være med i mange af de aktiviteter, der i dag regnes for integrerede dele af det pædagogiske arbejde. I næsten alle tilfælde er Jehova-Vidne-barnet klassens eneste repræsentant for sekten, hvad der understreger dets særstilling. Egen fødselsdag må ikke fejres, og de må ofte ikke deltage i klassekammeraters fester. De må heller ikke følge skolens religionsundervisning.

Det religiøse liv præger også i høj grad de rettroende familier. En stor del af fritiden tilbringes i sekten med møder, særlige gudstjenester og med missionerende arbejde. For børnene kan det blive en stor belastning at skulle deltage i alt dette og på den anden side være udelukket fra det almindelige sociale liv, deres jævnaldrende kammerater deltager i.

Dette er den væsentligste baggrund for Adoptionsnævnets restriktive praksis over for adoptionsansøgere, der tilkendegiver at være rettroende Jehovas Vidner, som nøje følger sektens leveregler og religiøse arbejde. Det skal her indskydes, at også ansøgere, der ikke tilhører Jehovas Vidner, men som ud fra særlige ideologiske - eventuelt ikke-religiøse - principper, giver udtryk for samme stramme og restriktive opdragelsesprincipper, på tilsvarende måde må forvente at få afslag, jf. herved de ovennævnte bemærkninger fra Adoptionsudvalgets betænkning.

Et særligt problem i sager, hvor Jehovas Vidner søger om godkendelse som adoptivforældre, er sektens holdning til blodtransfusion m.v. I de senere år har blod og blodprodukter indtaget en anden og mere betydelig rolle end tidligere i behandlingen af en række akutte sygdomstilfælde og ved svær tilskadekomst. Det drejer sig om såvel kirurgisk (operative) som medicinske behandlinger. Eksempelvis kan nævnes svær tilskadekomst oftest ved færdselsuheld med organskader, multiple knoglebrud og stort blodtab. Såvel ud fra en ren kirurgisk som ud fra en medicinsk vurdering kan akut tilførsel af blod og andre blodprodukter være helt afgørende for behandlingsmuligheden og overlevelse. Det samme gælder en række svære infektionssygdomme (bakteriel meningitis, visse former for betændelse og sepsis - »blodforgiftning«). Tilstande, som indtil for få år siden var dødelige, - uden behandlingsmulighed, - men som nu har en høj overlevelsesprocent blandt andet i kraft af blod og en række blodprodukter. Det vil i disse tilfælde kun sjældent som følge af behovet for øjeblikkelig be-

handling være muligt for det sociale udvalg administrativt i medfør af bi-standslovens regler tvangsmæssigt at gribe ind over for barnets forældre. Adoptionsnævnet finder det uacceptabelt, at et barn i sådanne situationer skal unddrages akut livsreddende behandling. Hertil kommer, at en eventuel tvangsmæssig indgriben over for forældrene kan føre til en alvorlig og langvarig konflikt mellem forældrene og myndighederne - til skade for barnet.

Det følger af det anførte, at der efter Adoptionsnævnets opfattelse i almindelighed bør meddeles ansøgere, der tilhører Jehovas Vidner, afslag på godkendelse som adoptanter, medmindre den nærmere undersøgelse af ansøgerne klarlægger en sådan tolerance og forståelse for børnenes situation - også med hensyn til de nævnte lægelige problemer - at det efter en konkret vurdering må anses at være til gavn for et barn at blive adopteret af ansøgerne, jf. adoptionslovens § 2.

Adoptionsnævnet har ikke fundet, at ansøgerne i de konkrete sager har kunnet fremføre omstændigheder, der kan ændre det anførte udgangspunkt om afslag.

...«

A gjorde gældende, at Adoptionsnævnets afgørelser i de konkrete sager var udtryk for usaglig forskelsbehandling på grund af ægtefællernes trosopfattelse. Han gjorde endvidere gældende, at samrådene i X og Y Amter behandler Jehovas Vidner anderledes og mere restriktivt end de øvrige amter. Han anførte i den forbindelse, at Adoptionsnævnet som øverste myndighed på området bør sikre en ensartet praksis i amterne. Endelig kritiserer han navnlig generelle synspunkter, som Adoptionsnævnet især i den supplerende udtalelse havde fremsat vedrørende godkendelsen af Jehovas Vidner som adoptanter. Jeg fandt at kunne sammenfatte hans synspunkter herom nogenlunde således:

Adoptionsnævnets holdning indebærer, at der praktisk taget altid vil blive givet afslag til Jehovas Vidner (i de sager der forelægges nævnet), jf. udtalelserne om, at der »i almindelighed« bør meddeles afslag, og at »det som udgangspunkt må anses for tvivlsomt, om det vil være til gavn for et udenlandsk barn at blive adopteret af en familie, der har en så markant afvigende livsholdning«. De nærmere omstændigheder, nævnet har anført til støtte for de mulige skadevirkninger for barnet - sektens holdning til blodtransfusion og de særlige leveregler bl.a. med hensyn til jul og fød-

selsdage - indgår som en del af den livsform, der følges af alle Jehovas Vidner.

Adoptionsansøgeres religiøse tilhørsforhold er nok et lovligt kriterium i godkendelsessammenhæng, men kriteriet må ikke tillægges en sådan vægt, at andre kriterier reelt afskæres fra at komme i betragtning. Religionsopfattelse er således alene et blandt de 20 emner, der ifølge betænkning III (nr. 775/1976 fra Justitsministeriets Adoptionsudvalg, s. 53-54) skal belyses under forundersøgelsen. Adoptionsnævnets restriktive praksis er i strid med grundlovens bestemmelser om religionsfrihed, navnlig lighedsgrundsætningen i grundlovens § 70.

Myndighederne har alene vurderet de negative sider ved Jehovas Vidner, medens de positive sider ikke er fremdraget. Adoptionsnævnet har i øvrigt ikke belæg for de konklusioner, nævnet drager af den omstændighed, at en adoptionsansøger er (aktiv) Jehovas Vidne.

Med hensyn til Adoptionsnævnets opfattelse, hvorefter børn af Jehovas Vidner kommer i en »særstilling« blandt andre danske børn, henviste A til skoleudtalelser, som han havde indhentet vedrørende udenlandske adoptivbørn i den skolepligtige alder. De pågældende lærere havde tilkendegivet, at der ikke var problemer med Jehovas Vidners børn, herunder i forbindelse med f.eks. jul og fødselsdag. Betænkningen fra 1976 er forældet, idet der i dag er en større åbenhed for anderledes tænkende mennesker. Det er ukorrekt, når Adoptionsnævnet anfører, at Jehovas Vidners børn ikke må følge religionsundervisningen i skolen. Flere forældre lader deres børn deltage i undervisningen, men tager dem ud omkring konfirmationsalderen. I forbindelse hermed henviste A til folkeskoleloven, hvorefter enhver har ret til at fritage sit barn for religionsundervisning. A redegjorde nærmere for Jehovas Vidners opfattelse af børneopdragelse.

Der er naturligvis også blandt Jehovas Vidner noget forskellige syn på børneopdragelse, herunder mere eller mindre restriktive holdninger til de adfærdskrav, der følger af troen.

De tre ansøgerpar, hvis sager A havde henvist til, havde efter hans mening alle vist en meget tolerant holdning over for barnets eventuelle problemer i skolen og udtrykt vilje til at samarbejde med skolen om problemernes løsning.

Med hensyn til spørgsmålet om Jehovas Vidners holdning til blodtransfusion og behandling med præparater udvundet helt eller delvis af blod hen-

viste A til medicinsk litteratur, hvoraf fremgår, at der findes alternative stoffer, samt til at mange operationer i dag lader sig gennemføre uden anvendelse af blod.

I anledning af Adoptionsnævnets redegørelse for udviklingen med hensyn til brug af blod, hvorefter »blod og blodprodukter (har) indtaget en anden og mere betydelig rolle end tidligere...«, anførte A, at der efter hans opfattelse er en »holdningsændring«, der går i modsat retning. A henviste til, at der i de senere år er udfoldet store bestræbelser med hensyn til fremstilling af kunstigt blod især på grund af forekomsten af sygdomme som f.eks. AIDS, der smitter gennem blod, at sygehusene på operationsstuerne installerer udstyr til mindskning af blodtab samt anvender laserknive, og at der også i lægekredse i dag er en større forståelse for personers selvbestemmelsesret. A fremhævede også, at Adoptionsnævnet/Justitsministeriet tidligere havde tilkendegivet, at afslag ikke kan meddeles alene under henvisning til Jehovas Vidners holdning til blodtransfusion. A mente i øvrigt, at myndighederne i akutte livstruende situationer kan (og vil) gennemføre behandling med blod uanset Jehovas Vidners holdning hertil. A understregede, at Jehovas Vidner ikke er imod lægebehandling, men alene imod behandling med blodpræparater.

Med hensyn til de konkrete sager gjorde A gældende, at afslagene efter hans opfattelse reelt alene var begrundet i ægteparrenes religiøse holdning. Efter hans opfattelse var der intet i det i øvrigt om ægteparrene oplyste, der var til hinder for adoption. Det havde således alene været oplysningen om, at ansøgerne er Jehovas Vidner, og at de vil følge dette trosfællesskabs regler også i forhold til et adoptivbarn, der havde udgjort begrundelsen for afslagene. A henviste herved bl.a. til en skrivelse fra samrådet ved X Amt, hvori samrådet i det ene ægtepars sag oplyste på forespørgsel, »at samrådet ikke som helhed (havde) set (ægteparrets) forhold som hindrende for adoption«. A henviste yderligere til, at begrundelserne i sagerne var ens, og at myndighederne ikke havde henvist til andre forhold som begrundelse for afgørelserne.

I en skrivelse til A udtalte jeg herefter følgende:

»Jeg skal først bemærke, at min undersøgelse i sagen har koncentreret sig om den generelle praksis, som Adoptionsnævnet følger med hensyn til godkendelse af Jehovas Vidner som adoptanter.

Efter adoptionslovens § 2 må adoption kun bevilges, »når den efter foretaget undersøgelse kan antages at være til gavn for den, som ønskes

adopteret, og denne enten ønskes opfostret hos adoptanten eller har været opfostret hos denne, eller der foreligger anden særlig grund til adoptionen«.

Afgørelsen om adoption efter lovens § 2 beror på en konkret vurdering af samtlige foreliggende omstændigheder. Justitsministeriets Adoptionsudvalg har dog i betænkning III (nr. 775/76) tilkendegivet visse generelle retningslinjer vedrørende de krav, der må stilles til adoptivforældre ved afgørelser om godkendelse som adoptant.

Som helhed er adoptionsmyndighedernes godkendelsespraksis forholdsvis restriktiv i den forstand, at hvis der er blot den mindste (unødige) risiko for, at adoptivforholdet vil få et uheldigt forløb, gives der af hensyn til barnet normalt afslag på godkendelse til adoption. »Risikovurderingen«, der efter sagens natur må have karakter af formodninger om et fremtidigt forløb på et nu foreliggende grundlag, må nødvendigvis være behæftet med en betydelig usikkerhed og vil uundgåeligt have et vist generaliserende præg.

Vedrørende adoptionsansøgeres religionsopfattelse er i betænkningen side 40 anført, »at et meget særpræget miljø, f.eks. som følge af ekstrem religiøs eller politisk livsholdning, bør give anledning til nærmere vurdering før eventuel godkendelse«.

Under udvalgets synspunkter er på s. 45 anført: »Har forældrene en helt afvigende eller særpræget livsholdning - det være sig religiøst eller samfundsmæssigt - kommer barnet i en udsat position eller konfliktsituation, hvor det kan have svært ved at vælge mellem forældrenes vurderinger og f.eks. kammeraters og skolens«.

Om bemærkningerne s. 40 i betænkningen har Adoptionsnævnet i en tidligere sag som svar på en forespørgsel anført, at de »ikke er udtryk for, at et tilhørsforhold til nogen af de religiøse trossamfund, De har nævnt ... i sig selv kan bevirke afslag på godkendelse som adoptivforældre. Hvad der menes med bemærkningerne i betænkningen er alene, at disse forhold på linje med en lang række andre omstændigheder må indgå i den samlede vurdering, der altid skal foretages i sager om godkendelse som adoptivforældre.

...«

Adoptionsnævnet (Justitsministeriet) har endvidere i tidligere sager vedrørende godkendelse af Jehovas Vidner som adoptanter tilkendegivet, at afslag ikke kan meddeles alene under henvisning til adoptionsansøgernes holdning til blodtransfusion, jf. herved også den kommenterede adoptionslov ved Mogens Hornslet og Svend Danielsen, s. 74 samt Bent Christensen: Forvaltningsret, Hjemmelsspørgsmål, s. 181. Jehovas Vidner er da også i flere tilfælde godkendt som adoptanter.

I min supplerende høring af Adoptionsnævnet anmodede jeg bl.a. nævnet om at oplyse, hvorvidt afgørelserne i ægteparrene (B's) og (C's) sager var udtryk for en ændret opfattelse i Adoptionsnævnet vedrørende vurderingen af Jehovas Vidners mulighed for at adoptere, herunder med hensyn til betydningen af Jehovas Vidners holdning til blodtransfusion. Jeg må forstå Adoptionsnævnets udtalelse af 8. januar 1988 således, at nævnets standpunkt i forhold til Jehovas Vidner er uforandret.

Efter grundlovens § 70 kan ingen på grund af sin trosbekendelse »berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder«. Bestemmelsen forhindrer såvel lovgiver som administrationen i skønmæssige anliggender i at diskriminere på grund af personers trosopfattelse.

I lighed med andre diskriminationsforbud må bestemmelsen forstås således, at den ikke kun rammer tilfælde, hvor selve trosbekendelsen er anført som begrundelse, men også tilfælde, hvor der henvises til forhold, der er så nøje forbundet med troen, at resultatet reelt bliver det samme, jf. Alf Ross: Dansk Statsforfatningsret, 3. udgave 1980 v. Ole Espersen, s. 758 og Henrik Zahle: Dansk Forfatningsret, 1987, bd. 5, s. 142. Bestemmelsens nærmere rækkevidde i denne henseende er dog ikke afklaret i praksis. Det giver sig selv, at der i nogle sammenhænge må kunne lægges vægt på faktisk adfærd, uanset at denne adfærd er krævet af trosbekendelsen.

På baggrund af oplysningerne dels om, at det ikke er trosopfattelsen som sådan, der fører til afslag over for Jehovas Vidner, men derimod elementer i den livsform, der følges af aktive Jehovas Vidner, dels om, at disse adfærdselementer ikke på forhånd udelukker Jehovas Vidner fra at komme i betragtning som adoptanter, finder jeg ikke at have grundlag for at foretage videre på grundlag af diskriminationsforbudet i grundlovens § 70.

I tilslutning hertil skal jeg dog bemærke, at det i ombudsmandens praksis er lagt til grund, at der generelt for områder, der omfattes af grundlovens

frihedsrettigheder, herunder grundlovens § 67 om gudsdyrkelsens frihed, gælder en pligt for forvaltningsmyndighederne til ved udøvelsen af skønsmæssige beføjelser (positivt) at tage hensyn til borgernes udøvelse af disse friheder og i videst mulig udstrækning undgå at lægge hindringer i vejen for friheden. Jeg henviser til sagerne omtalt i ombudsmandens beretninger 1976, s. 206, 1977, s. 435 og 1983, s. 101 og s. 248, samt til Bent Christensen: Forvaltningsret, Hjemmelsspørgsmål 1980, s. 119 og s. 147f. Betragtninger med dette udgangspunkt, som jeg kan tilslutte mig, må føre til, at der skal foreligge ganske tungtvejende grunde til ikke at anerkende Jehovas Vidner som adoptanter.

Hovedspørgsmålet i sagen er efter min mening spørgsmålet om, med hvilken vægt ansøgernes tilhørsforhold til Jehovas Vidner og de heraf følgende levevilkår for adoptivbarnet kan indgå i den samlede skønsmæssige afvejning af, om adoptionen kan antages at være til gavn for barnet.

Svaret beror på en vurdering af de nærmere grunde, som Adoptionsnævnet har anført til støtte for den restriktive praksis: at der »i almindelighed bør meddeles ansøgere, der tilhører Jehovas Vidner, afslag på godkendelse som adoptanter«.

Jeg er enig i, at tilhørsforholdet til Jehovas Vidner indebærer, at barnet i skole m.m. vil indtage en særstilling, bl.a. fordi det ikke fejrer fødselsdage og ikke deltager i jule- og helligdagsarrangementer. Spørgsmålet er, om der er tale om en særstilling, som med rimelighed bør tillægges særlig stor betydning ved afgørelser om adoption. Efter min opfattelse kan det ikke uden videre lægges til grund, at afståelse fra deltagelse i disse arrangementer vil give barnet væsentligt vanskeligere vilkår end tilsvarende særlige leveregler for børn, der kommer fra hjem med anden religiøs særstilling. Jeg mener også, at der i den forbindelse må tages hensyn til, at der netop er tale om et religiøst betinget særpræg, jf. mine bemærkninger herom ovenfor, og at der her i landet er lang tradition for anerkendelse af og formentlig en tiltagende tolerance over or særlige former for religionsudøvelse. Det bemærkes, at der efter det for mig oplyste er omkring 16.000 aktive Jehovas Vidner i Danmark med en tilgang i de senere år på omkring 500 personer årligt.

Mere afgørende må efter min opfattelse være ansøgernes syn på de problemer, særstillingen i skole m.m. kan medføre for barnet. Hvis ansøgerne viser forståelse for barnets situation og vilje og evne til at bearbejde eventuelle problemer sammen med barnet og skolen (uden dermed at opgive

den religiøse særstilling), har jeg svært ved at se, at særstillingen i sig selv skulle kunne begrunde et afslag.

Med hensyn til betydningen af, at Jehovas Vidner generelt modsætter sig blodtransfusion og behandling med præparater udvundet helt eller delvis af blod, henviser jeg først og fremmest til Adoptionsnævnets og Justitsministeriets tidligere tilkendegivelse om, at dette forhold ikke i sig selv kan begrunde afslag. Jeg finder også, at der må tages hensyn til de foreliggende oplysninger om alternative behandlingsmetoder. I det samlede billede kan holdninger til behandling med blodprodukter efter min opfattelse kun have begrænset vægt. Jeg bemærker i øvrigt, at Adoptionsnævnet ikke har taget udtrykkelig stilling til Deres anbringende om, at en klart holdningspræget livsform og faste leveregler kan være en støtte for et barn, der i øvrigt, på grund af adoptionen og et fremmedartet udseende, har en vanskeligere udgangsposition i tilværelsen end mange danske børn.

Sammenfattende er det min opfattelse, at der såvel ud fra retlige betragtninger som ud fra mere almene synspunkter kan rejses så vægtige indvendinger mod Adoptionsnævnets meget restriktive praksis med hensyn til godkendelse af Jehovas Vidner som adoptanter, at der er anledning til at overveje en ændring af denne praksis i retning af en mere nuanceret (individualiseret) bedømmelse af adoptionsansøgninger fra Jehovas Vidner.

Jeg har gjort Adoptionsnævnet bekendt med min opfattelse. Under hensyn til sagens generelle karakter har jeg endvidere fundet det rigtigst at orientere Justitsministeriet om sagen, jf. **adoptionslovens § 25**, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om godkendelse som adoptant.

Jeg har meddelt Justitsministeriet, at jeg går ud fra, at ministeriet (Familieretsdirektoratet) under alle omstændigheder vil drage omsorg for, at mine synspunkter bliver bekendtgjort for de lokale adoptionsmyndigheder.

Herefter finder jeg ikke at have tilstrækkelig anledning til at foretage videre i de 3 konkrete sager, De har forelagt for mig. Det bemærkes, at de pågældende har mulighed for på ny at søge om godkendelse som adoptanter.

... «

Jeg modtog herefter en kopi af Familieretsdirektoratets skrivelse af 12. januar 1989 til samtlige samråd og socialcentre, hvormed direktoratet

havde sendt en kopi af min udtalelse til myndighedernes orientering. I skrivelsen anførte direktoratet:

» ...

Familieretsdirektoratet skal i anledning heraf udtale, at det ved afgørelsen af, hvorvidt ansøgere kan godkendes som adoptanter, fortsat er en betingelse, at de pågældende ud over at opfylde Adoptionsbekendtgørelsens generelle krav vedrørende alder, samliv m.v. efter en konkret vurdering over alle oplysninger i sagen skønnes egnede som adoptanter.

Under undersøgelsesarbejdet bør ansøgernes religiøse tilhørsforhold klarlægges, og ved den efterfølgende vurdering af ansøgernes egnethed som adoptanter skal de pågældendes religionsopfattelse og navnlig heraf følgende særlige leveregler indgå som et moment sammen med en lang række andre omstændigheder, der må anses for at være af betydning for afgørelsen. Familieretsdirektoratet skal i den forbindelse henvise til betænkning III fra Adoptionsudvalget, side 54, samt til tidligere af Justitsministeriet afgivne udtalelser, hvorefter godkendelse af ansøgere, der tilhører trossamfundet Jehovas Vidner, ikke kan nægtes alene under henvisning til deres holdning til spørgsmålet om blodtransfusion.

... «